Rechten van mensen en zorgvuldig handelen voorop in Wet zorg en dwang

Geplaatst op 31 januari 2020

Vorig jaar stuurde LOC samen met 8 andere patiënten- en cliëntenorganisaties een brief aan de Tweede Kamer over de Wet zorg en dwang. Inmiddels is de Wet zorg en dwang ingevoerd, al is er nog sprake van een overgangsjaar. Deze week werd in media-land opnieuw aandacht besteed aan onze visie dat de Wet zorg en dwang (Wzd) voor vooruitgang kan gaan zorgen. In tegenstelling tot de oude wet, staat in deze wet de rechten van mensen en zorgvuldig handelen voorop. Onderstaand bericht van Iedereen, een van de 8 organisaties, werd breed opgepakt, onder andere door Sociaalweb.

Patiënten- en cliëntenorganisaties roepen op tot samenwerken

Patiënten- en cliëntenorganisaties Ieder(in), KansPlus, Alzheimer Nederland, het LSR en LOC denken dat de Wet zorg en dwang (Wzd) voor vooruitgang gaat zorgen. In tegenstelling tot de oude wet, staan in deze wet rechten van mensen en zorgvuldig handelen voorop.

Met de ingang van het nieuwe jaar is een nieuwe wet ingevoerd die dwang in de zorg moet regelen: de Wet zorg en dwang (Wzd). De wet regelt onvrijwillige zorg en dat is een breed begrip: van mensen eten geven als zij weigeren tot mensen via monitoringssystemen in de gaten houden. Patiënten- en cliëntenorganisaties denken dat de wet vooruitgang biedt omdat daarin de rechten van mensen en zorgvuldig handelen voorop staan.

Cliënt centraal

Onder zorgaanbieders is er weerstand tegen de nieuwe wet, vooral vanwege de extra administratieve last. De kritiek van de zorgaanbieders is een kant van het verhaal. Patiënten-, cliënten- en gehandicaptenorganisaties zien de wet als een noodzakelijk begin van een cultuurverandering in de zorg. Een verandering die de cliënt centraal stelt. Die ervoor kan zorgen dat dwang een laatste middel is en niet langer als een 'gewone' handeling wordt gezien.

Zorgvuldig handelen

In de nieuwe wet staan vrijheid en zorgvuldigheid voorop. De kern van de nieuwe wet is 'Nee, tenzij'. Dat betekent dat vrijheidsbeperking of onvrijwillige zorg in principe niet mag worden toegepast, tenzij er sprake is van ernstig nadeel voor de cliënt of zijn omgeving. Vervolgens regelt de wet met een stappenplan dat er echt alleen onvrijwillige zorg wordt gegeven als er absoluut geen andere oplossing is. Dat áls onvrijwillige zorg wordt toegepast, het dan heel zorgvuldig gebeurt. Zorgprofessionals worden door de wet verplicht om een stappenplan in werking te zetten en zo veel mogelijk te zoeken naar alternatieve oplossingen.

Oproep tot constructief samenwerken

Minister De Jonge van Volksgezondheid heeft besloten om het jaar 2020 te zien als een overgangsjaar: om ervaring op te doen, knelpunten in beeld te brengen en oplossingen samen te ontwikkelen. De patiënten-, cliënten en gehandicaptenorganisaties roepen op om gezamenlijk constructief te werken aan de uitvoering van de wet en het vinden van oplossingen voor knelpunten. De organisaties roepen het ministerie en de inspectie op om in het overgangsjaar te helpen om met de zorgaanbieders de administratieve problemen op te lossen.
De bedoeling van de wet – het voorkomen van onvrijwillige zorg – moet daarbij leidend zijn.

Waarom is deze wet zo belangrijk?

De Wet zorg en dwang vervangt een andere, oude wet: de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ). De wet BOPZ is niet meer van deze tijd. Er is ondertussen veel veranderd in de zorg voor mensen met een beperking en mensen met dementie en in Nederland. In die veranderde wereld willen we mensen vrijheid en veiligheid bieden. Onafhankelijk van de plek waar ze wonen. Dat betekent dat de Wet zorg en dwang niet alleen in het verpleeghuis geldt, zoals bij de BOPZ. De Wzd geldt overal waar professionele zorg wordt gegeven. Ook bij zorg thuis, bij de dagbesteding of zorgboerderij. Veel van die verschillende woonvormen en zorg kenden we nog niet in de tijd dat de BOZP van kracht werd

Meer weten?

- Download de brochure van LOC over de Wet zorg en dwang en de uitgebreide achtergrondinformatie van LOC bij de Wet zorg en dwang
- Lees het bericht dat LOC eerder publiceerde over deze brief namens de 8 cliënten- en patiëntenorganisaties:

Uitstel Wet zorg en dwang lost niets op

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Kwaliteit jeugdzorg